

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Veterum Testimonia De Socrate Et Sozomeno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

VETERUM TESTIMONIA DE SOCRATE ET SOZOMENO.

Cassiodorus Senator in libro de divinis lectionibus. Cap. 17.

POst historiam vero Eusebii, apud Græcos, Socrates, Sozomenus & Theodoritus sequentia conscriperunt. Quos à viro disertissimo Epiphanio in uno corpore duodecim libris fecimus Deo auxiliante transferri: ne insultet habere se facunda Græcia necessarium, quod vobis judicet esse subtractum.

Idem Cassiodorus in præfatione historiae Tripartite.

Hanc igitur historiam Ecclesiasticam, quæ cunctis Christianis valde necessaria comprobatur, à tribus Græcis auctoribus mirabiliter constat esse conscriptam: uno scilicet Theodorito, venerabili Episcopo, & duabus disertissimis viris, Sozomeno & Socrate. Quos nos per Epiphanium Scholasticum Latino condentes eloquio, necessarium duximus, eorum dicta deflora in unius styli tractum, Domino juvante, perducere, &c de tribus auctoribus unam facere dictiōnem.

Liberatus Diaconus in Breviario historia Nestoriana. Cap. 2.

Socrates verò in libro Ecclesiasticæ historiæ dirimit Nestorium à Paulo, eorumque differentiam sic ponit. Apparet, inquit, Nestorium ignorasse lectiones Antiquorum. Quapropter, ut dixi, in sermone solo moratus est. Et non solum cum sermonem examini dedit, sed etiam omnino Deum esse, qui natus est, denegavit. Nos autem fatemur, quoniam qui de sancta Virgine natus est, crucifixus est, Dominus est gloriae, sicut dicit Apostolus: si enim cognovissent, nunquam Dominum gloriae crucifixissent. Porro Nestorius dicit: Noli gloriari Iudee. Non crucifixisti Deum; tanquam ipse Dominus gloriae, idem non sit Deus. Nam quia purum hominem non dicit Christum, sicut Photinus & Paulus Samosatenus, etiam homiliae quas fecit, ostendunt. Nusquam enim Dei verbi subsistentiam perimit, sed ubique cum subsistere confitetur, & habere subsistentiam, & non sicut Photinus & Paulus Samosatenus, ejus subsistentiam perimentes. Hæc Socrates de Paulo & Nestorio. Hic Socratis locus descriptus est à Liberato ex libro duodecimo historiae Tripartitæ. In Græcis enim Codicibus aliter legitur.

*Theodorus lector Ecclesie Constantinopolitanae, in Epistola quam
prefixit historia Ecclesiastica.*

Ἐνορθώσας δὲ θεωρητικά τὸν ἐπίκλητον ταῦτα μόνον, καὶ μηδέποτε φέρει τὸν συγχρόνον τὸν αὐτούς ταῖς τοιαῦτας ἐπικλητοῖς πατέραις Καθεστὸς λογίων αὐτῷ τῶν συγβεγραφότων, εἰ μόνον λέγω τὸν τοῦτον χειροτονοῦσαν Φιλοσοφοπόντων, αὐλαὶ καὶ ταῖς ἑβραιοῖς, καὶ τοὺς τὴν ισορεύουσαν σύνταξιν τομοταμένην ἀχει τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς Φιλοχειρίας καὶ αὐτῆς τοῦ Θεοῦ χειροτονεῖσας βασιλείας κανταρτίνης ἐπανθυφίμεις καὶ

Veterum Testimonia.

μακαριστές ἔδε καλαύσαντο, ἐπὶ τοιετον τὸ οὐρανόντες. Σχῆμα μὲν τοῦλης τὸ
ἀκελείας, ὡσγε τῶν ἀπειθέντων ἡ γεφὺ μαρτυρίου, τὸν Κπρεδίωντος πεποιήσαν
θεοφιλεῖς ὅμοι καὶ λογισταῖς αὐτῷ. λεγαντὸν θεοδώρην τὸν ὄσιας μνήμης, θρό-
μῳ ἐπίσκοπον καὶ χιρεύ, σωζόμενον, καὶ Σωκράτης τὸν ἐπινεύοντα ξένων τοιούτου
τε περιγραμμέναν, εὖτε ἀμφο τὸν τοιετον ὄμιλον θέμενον, αὖτε ιδίᾳ εκατὸν φίλοσο-
φίας, καὶ σὺν λόγῳ αναγεγένεται. *Id est:*

Post admirandum Eusebium cognomento Pamphilum, qui plurimum
studii posuit in colligendis libris doctissimorum virorum, qui res Ecclesiasticas
conscripterant, non solum apud Christianos, verum etiam apud Ju-
dæos: & qui historiam suam perduxit ad annum vicesimum preflimi &
revera à Deo ordinati principatus, laudatissimi ac beatissimi Imp. Constan-
tini: idem argumentum tractare aggressi viri Deo chari, pari cura ac dili-
gentia, sicut ipsorum libri fidem facient, sequentium temporum histo-
riam conscriperunt: Theodoritus scilicet beatæ recordationis, Episcopus
Cyri, & Sozomenus ac Socrates. In scribenda autem historia non ean-
dem viam omnes tenuerunt: sed singuli peculiari modo ratiocinati sunt,
& res gestas scriptis prodiderunt.

Theodorus lector in eadem Epistola.

Αἴξομαι δὲ τὸν οὐρανόντες ἐν τοῖσι σοεις τοῖς μακαρίοις Σωζόμενοι. *Id est:*
Ordinar autem ab historia beati Sozomeni.

Eutropius Scholasticus in libro primo historia Ecclesiastica. Cap. I.

Ἐυσεβίῳ γένεται τῷ ταμφίλῳ, Σωζόμενῷ τε τῷ θεοδώρῃ, καὶ Σωκράτῃ, δεῖται πάντων πεποντοντος ἥτε εἰς ἡμᾶς ἀφίξεις τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, ἥτε εἰς θεαντὴς αὐτούς τοις, ὅστα τε τοῖς θεσπεσίοις ἀποσόλοις, από τοῖς ἀλλοις μάρτυσι διατέλευτοι καταρθωτοῖ, ηὗτι καὶ αὖτοι ἀξιόλογοι ἡμῖν, η κατηνάλως ἔχον πέπειτο), μέχεται τοῦτο τὸ θεοδοσίου βασιλείας. *Id est:*

Eusebius inquam Pamphili, & Sozomenus, ac Theodotitus & Socrates, benignissimi Servatoris nostri adventum in terras, ejusdemque adscensum in cœlum; tum ea, quæ à divinis Apostolis & à fortissimis Martyribus profide certantibus præclare sunt gesta: quidquid præterea aut laude, aut virtutepertinente dignum actum est à nostris, usque ad principatum Theodori, omnium optime ac diligentissime scriptis prodiderunt.

Gregorius Magnus in Epistola 31. libri 6.

In historia autem Sozomeni, de quodam Eudoxio, qui Constantinopolitanæ Ecclesiæ Episcopatum arripuisse dicitur, aliqua narrantur. Sed ipsam quoque historiam fedes Apostolica suscipere recusat, quoniam multa mentitur, & Theodorum Mopsuestiæ nimium laudat, atque usque ad diem obitus sui magnum Doctorem Ecclesiæ fuisse perhibet.

Hæc Theodori Mopsuesteni laudatio hodie in historia Sozomeni non exstat: sed habetur in libro quinto historiæ Ecclesiastice Theodoriti, capite 39. Autigitur dicendum est Gregorium Magnum memoriam vitio lapsum fuisse, qui id quod à Theodorito dictum est, Sozomeno tribuerit. Qua in sententia fuit Melchior Canus in libro 2. Locorum Theologicorum. Aut certe cum Baronio in annotationibus ad Martyrologium Romanum, dicendum

de Socrate ac Sozomeno.

cendum est maximam partem libri noni Hermiæ Sozomeni hodie desiderari, historiam scilicet annorum circiter 18. à Consulatu Agricolæ & Eustathii, usque ad Consulatum 17. Theodosii Augusti: & in iis capitibus, quæ vetustatis incuria perierunt, Sozomenum de Theodoro Mopsuesteno ea scripsisse, quæ referuntur à Gregorio Magno. Verum hæc Baronii responsio, licet Miræo & Vossio aliisque placuerit, mihi tamen haudquam satisfacit. Quis enim credit, Gregorii Magni ætate integriores fuisse Sozomeni codices quam nunc sunt. Nam Cassiodori ætate, qui Gregorium Magnum antecessit, nihilo auctiores erant Sozomeni codices iis, quos nunc habemus: idque ex historia Tripartita ejusdem Cassiodori facile est cognoscere.

Synodus septima, in actione prima.

Constantinus reverendissimus Diaconus & Notarius legit. De Ecclesiastica historia Socratis. Photinus Sirmii quondam Episcopus, discipulus erat Marcelli Ancyrani; & ipse purum hominem dicebat Dominum sicut & Marcellus. Rursus idem legit de Ecclesiastica historia Socratis. Qui autem Sardicæ convenerant, primum quidem hos èo quod judicium subterfugissent damnarunt. Et definitionem fidei Nicænæ confirmantes, dissimilitudinem respuunt & anathematizant. Reddiderunt autem sedes suas Paulo & Athanasio, nec non & Marcello Ancyrae, rationem reddentis ac dicenti, quod non fuerint intellecta, quæ in libris suis exposuerat, præsertim cum ipse eos, qui dicebant Dominum purum hominem, aversetur.

In eadem Synodo septima paulo post, hac leguntur.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος καὶ βιβλιοφύλαξ ἀνέγνω. ὃν τὸ ἐπικλητικῆς
ἰσορίας ρεύμα. τέτοιοι μὲν οἱ τοῦ ἐμφύλιου διαγωμὸν βρεχαῖς οὐλα τρότεροι, εἰς
τὴν Θησεοποτήν παρελθῶν μακεδόνες θύεσσεν. αἴσακος δὲ τοῦτον τοιόντα
μονιμού τῶν ιεροσολύμων Θεέωτανες, κιείλουν ἀντεκαίσσονται.

Stephanus reverendissimus monachus & librorum custos legit. De Ecclesiastica historia Rufini. Hanc quidem intestinam persecutionem, cum levis esset, primum in Episcopatum transfiliens Macedonius crescere fecit. Acacius autem & Patrophilus Maximum Hierosolymitanum expellentes, Cyrillum pro eo constituerunt. Haec leguntur apud Socratem in libro 2. historiæ cap. 27. & 38. Quare in Græco textu pro voce ἡρόπιτες scribendum est ἡρόπιτες.

Veterum Testimonia

Photius in Bibliotheca, cap. 28.

Ανεγγόωθη Σωκράτες ἐκκλησιασκή ἰσοεία, ἐφεξῆς δύσα τὸ δύσειν ἀρχεῖ μὲν
ὑπὸ τῶν κωνσαντίνων βασιλέας, καὶ κάτετον ἡώς τὸ τέλος θεοδοσίου βασιλέας. ὃ δὲ
συγέρεφεν τοῦτο αἰματικὴν ἐλασθρᾶς γερματικῆς φοιτῶν,
ἔτι πάσι ὥν τὰ τὸ γερματικῆς ἑιδάσκεται, ἐλπιζεῖς δύσην διάσπασιν ἐκπεσεῖται
πατερίθ, καὶ εἰς κωνσαντινόπολιν διατείνεται. τοιχεῖται δὲ οὐ βέλος χεόντος ἐτῶν
εἰμι. ὃ δὲ πάσα ἰσοεία εἰς τόμοις αὐτῷ συντέτειται ἐπίτα: οὐδὲ φρεγούσις ἔδειχται δέσιά
λεγον, αλλὰ καὶ εἰς τοὺς δόγματα γλίαν εἰναι αἰκελέεται. *Id est:*

Lecta est Socratis Ecclesiastica historia, Eusebium proxime excipiens: du-
cens quidem initium à Constantini Imperio, & ad Theodosii Junioris tem-
pora progrediens. Scriptor hic Ammonium & Helladium Alexandrinos
Grammaticos, qui Gentiles erant, & ob seditionem patria expulsi, Con-
stantinopoli degebant; in Grammatica Praeceptores habuit adhuc puer.
Continet vero hoc opus res gestas centum & quadraginta annorum, o-
mnisque adeo historia septem est libris comprehensa. Stylus illi non ad-
modum splendidus: sed nec in dogmatibus valde accuratus est.

Idem cap. 30.

Ανεγγόωθη σαλαμάντας ἐρμέις Σωζόμενος Σχολαστική ἰσοεία εἰς λό-
γοις θ. προσφεντεῖ τῷ τοῦτον ἰσοείαν πρὸς θεοδοσίου τὸν νέον ἀρχεῖον ὃ δὲ πάτος τὸν ὑπατέας
κείσπεται καὶ τὸ πατερές κωνσαντίνων καὶ κάτετον μέχεται τὸ τέλος θεοδοσίου βασιλέας.
ἔστι δὲ δίκαιας λέγων εἰς κωνσαντινόπολιν ἔστι δὲ Σωκράτες εἰς τὴν φρέσσην βελτίων.
διαφοροῦνται αὐτῷ καὶ τοῖς ἰσοείαις. *Id est:*

Lecta est Salamanis Hermiae Sozomeni Ecclesiastica historia libris no-
vem comprehensa, quam auctor nuncupat Theodosio Juniori. Incipit
autem à Consulatu Crispi ejusque fratri Constantini, & progreditur us-
que ad principatum Theodosii Junioris. Hic Constantinopoli causas egit:
estque Socrate in scribendo præstantior: à quo etiam in quibusdam nar-
rationibus dissentit.

Nicephorus Callistus in libro primo historie Ecclesiasticae, Cap. 1.

Ἐρμέας μὲν τοι Σωζόμενος, οὐ καὶ σαλαμάντης, καὶ οὐ τοῦ κυρεσῶν προεδρεύ-
τας σοφὸς θεοδώρευτος, τῇ τετρῃ συνόδῳ πρὸς μάχην iow. ἔτι δὲ καὶ οὐθεομοσῆς Φι-
λοσόργιος: πρὸς δὲ τὸ τοῦ προστηγούσιαν, καὶ μὲν δέ γε τὸ τοῦ προστηγούσιν κατατο-
ρεῖσθαι την προστηγητην, τὸ πρόστις σκέψαις δοχεῖαι τῶν idion πεπομμένοι προστηγούσιαν, σχετι-
κὴν καὶ τῶν χεόντων θεοδοσίου τὸ τέλος τοῦ προστηγούσιαν κατείλυσαν, ὑπόθετην μίαν τοιούτην
ὄπως ἄπαντες προστηγούσιαν. *Id est:*

Porro Hermias Sozomenus, qui & Salaminius dicitur, & doctissimus
Theodoritus Episcopus Cyri, qui tertiam Synodum impugnavit: Item
Deo invīsus Philostorgius, & qui cognomento quidem καραρές, sed ani-
mo minus puro fuit Socrates, à fine Eusebii Cæsariensis exorti, usque ad
tempora Theodosii Junioris historiam suam perduxerunt, cum omnes ne-
scio, quo pacto idem sibi argumentum proposuissent.

Idem in libro II. cap. 14.

Hæc sibi renuntiata esse Socrates, qui hoc loco non abhorre se à Nova.

de Socrate ac Sozomeno.

tianorum institutis palam præ se fert, à sene quodam scribit, qui se presbyteri filium fuisse dicebat, qui Synodo illi interfuisset.

In libro 4. Juris Graeco-Romani, cap. de translationibus Episcoporum.

'Ο Σωζόμενος ἐγράψας γραφῇ, ὅτι ἐπὶ κανονικοῦ μελέτῃ ἐπίσκοπος σεβαστίας τῆς Δημονίας μετετέθη εἰς αὐτούχειαν. *Id est:*

Hermias Sozomeni filius scribit, regnante Constantio Meletium à Sebaste Armeniae translatum esse Antiochiam.

Cedrenus in Chronicō, pag. 275.

'Ο δὲ Σωζόμενος φησίν, ὅτι ηγέρεις ἐμφανεῖας ἤξιετο.

Sozomenus vero ait, eam Divina visione dignatam fuisse. Loquitur de Pulcheria Augusta.

CENSURA & FACULTAS

Ordinarii Moguntini.

Socratus & Sozomeni historiam Ecclesiasticam Graeco-Latinam juxta emendationem Henrici Valesii Parisie Anno M DC LXVIII. editam, in hac metropoli novis typis imprimi, & per Archidiocesēs in diuendi publicam hisce facimus potestatem. Anno M DC LXXVII. d. 30. Iulij.

A. G. Volusius, Episcopus Diocletiano-politanus Suffraganeus & librorum Censor.